

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en
Sport

Leptospirose

Vastgesteld door LOVI: juni 2023

Dit stappenplan is een aanvulling op de [LCI-richtlijn Leptospirose](#). Voor de achtergronden en het tot stand komen van dit stappenplan wordt u verwezen naar de [algemene toelichting op de VSI](#). De LCI spreekt zich niet uit over de taakverdeling tussen disciplines bij de uitvoering van de verschillende stappen. Daarvoor zijn de interne werkafspraken van de betreffende GGD leidend.

Doelen

- Door middel van bronopsporing (zie [LCI-richtlijn, paragraaf Bronopsporing](#)) is de mogelijke bron bekend en zijn maatregelen met betrekking tot bestrijding ondernomen.
- De patiënt heeft inzicht in zijn ziekte, de transmissieroute, het verloop en de eventuele behandeling.
- De gegevens zijn verzameld voor surveillance.

Stap 1: Melding

Het laboratorium meldt een positieve uitslag leptospirose aan de GGD met vermelding van de aanvragend of behandelend arts. De GGD neemt zo nodig contact op met het Expertisecentrum Leptospirose (XCL; 020 566 54 31) over de interpretatie van de uitslag.

1. Toets de melding aan meldingscriteria (zie [LCI-richtlijn, paragraaf Meldingsplicht](#)).
2. Leg de melding vast volgens de geldende afspraken.
3. Bel de behandelaar en verifieer de melding bij de behandelende en/of diagnostiserende arts voordat contact wordt gelegd met de patiënt of diens familie. In dat gesprek zijn de volgende punten belangrijk:
  - Verzamel de aanvullende persoons- en ziektegegevens die nodig zijn voor de meldplicht..
  - Ga na of de patiënt al op de hoogte is gesteld van de diagnose, vraag contactgegevens. Vraag de arts of hij/zij de patiënt bij vertellen van de diagnose wil aangeven dat de GGD contact gaat opnemen.

Stap 2: Interventies

2.1 Planning

1. Neem (nadat de behandelaar diagnose heeft gedeeld met patiënt) contact op met de patiënt voor bronopsporing (zie stap 2.2). Overweeg een huisbezoek. Gebruik de [Beslisboom huisbezoek](#) als handvat bij de beslissing om wel of niet op huisbezoek te gaan.

2.2 Bronopsporing en contactonderzoek

1. Verzamel bij contact met de patiënt (telefonisch of huisbezoek) informatie over mogelijke bronnen en de overige informatie nodig voor de melding in Osiris.

2. Contactonderzoek is niet nodig. Wanneer de infectie mogelijk opgelopen is tijdens een groot evenement (modderloop), zijn er mogelijk meerdere personen blootgesteld en kan informatie aan deelnemers nodig zijn.

2.3 Signaleren en verwijzen

1. Indien er contact is met de patiënt, signaleer de mogelijke lichamelijke, psychische en sociale aspecten als gevolg van de infectieziekte. Begeleid en adviseer hierin de betrokkene.

2. Bespreek, indien van toepassing, met de patiënt de melding bij de NVWA en coördineer het contact tussen patiënt en NVWA.

3. Informeer met name de risicogroepen.

4. Informeer de huisartsen in de omgeving van een mogelijke bron om alert te zijn op de symptomen. Indien de locatie van het evenement in een andere GGD-regio valt, informeer dan de betreffende GGD.

2.4 Voorlichting

1. Bespreek met de patiënt de algemene hygiënemaatregelen (onder andere handhygiëne en voorkomen van verspreiding via urine) indien (nog) van toepassing.

2. Geef zo nodig voorlichting op maat aan de omgeving.

2.5 Netwerk/advisering

1. Beoordeel of verdere maatregelen noodzakelijk zijn in verband met bestrijding en neem hiertoe contact op met de dienst ongediertebestrijding en/of de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Maak afspraken over contact met de patiënt en over terugrapportage.

2. Schakel zo nodig andere instanties in zoals de Regionale Inspectie Milieuhygiëne, de gemeente en/of het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (zie [LCI-richtlijn, paragraaf Inschakelen van andere instanties](#)).

3. Schakel, indien nodig dierplaagbeheersing in.

2.6 Registratie en rapportage

1. Meld binnen één week in OSIRIS en maak de melding zo snel mogelijk definitief, ook als er nog een kweek in staat. Een kweek wordt altijd maximaal voor 4 maanden ingezet door het XCL. Mocht deze positief blijken, dan graag de melding laten heropenen om deze informatie aan te vullen.

2. Verzamel de gegevens voor verslaglegging, registratie en epidemiologie.

3. Verzorg terugrapportage naar de melder (behandelaar/huisarts) volgens de intern geldende afspraken.

Stap 3: Evaluatie

1. Beoordeel of doelen behaald zijn.

2. Bespreek de bijzonderheden in een werkoverleg.
3. Meld trends en bijzonderheden in het jaarverslag.